

MODLITBA

Ježíši, otevři naše srdce,
ať nám Titův příklad ukazuje,
jak být nablízku tobě a tvému Kříži;
ať ve svých křížích, malých i velkých,
smíme zakoušet tvou blízkost – blízkost Přitele,
Společníka na cestě a našeho Vykupitele;
ať je nám Kříž znamením lásky do krajnosti,
lásky, která nevylučuje nikoho;
ať můžeme za všech životních okolností s radostí
a důvěrou v tebe vyznat: Ave Crux, Spes Unica!
Vždyť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Maria, Královno a Matko Karmelu, oroduj za nás.
Svatý Tite, věrný příteli Ukřižovaného,
oroduj za nás.

Titus Brandsma

Karmelitán a mučedník

Svatořečení: 15. května 2022

Anno Brandsma se narodil roku 1881 v nizozemském Frísku. Roku 1898 vstoupil na Karmel a jako řeholní jméno přijal jméno svého otce – Titus. Časné sliby složil v říjnu 1899, na kněze byl vysvěcen 17. června 1905. Zabýval se studiem filozofie a mystiky. Spolupracoval při zakládání Katolické univerzity v Nijmegen (1923), později se stal jejím rektorem.

Ve 30. letech otevřeně kritizoval nacistickou ideologii, během okupace Holandska hájil svobodu katolického tisku a novinářské práce vůbec. V lednu 1942 byl uvězněn, 26. července 1942 byl usmrcen fenolovou injekcí v koncentračním táboře Dachau. Za blahoslaveného byl prohlášen roku 1985. V češtině jsou dostupné dva Titovy životopisy – od autorské dvojice Scapin – Secondin (KNA 1994) a od Fernanda Rome-rala (KNA 2010) a krátký medailon v Sicariho knize Svatí Karmelu (KNA 2011).

Více informací na webu

www.ocarm.org

@ Carmelites.ie

@ocarm_org

foto obrazu Tita ve vězeňské cele od Colette Mills
© Irish Province of Carmelites
ostatní fotografie © Nederlandse Provincie Karmelieten

Titus Brandsma
Karmelitán a mučedník

Učedník Kříže

Studijní zaměření

Titus obdržel doktorát z filozofie roku 1909 v Římě. Svůj pobyt využil i ke studiu sociologie a sociálního učení církve. V průběhu jeho akademického života se do centra jeho badatelského i pedagogického zájmu dostalo studium spirituality a mystiky. Byl jedním z profesorů na nově založené Katolické univerzitě v Nijmegen (1923), přednášel „Dějiny mystiky“, jeho kurzy se věnovaly jednotlivým obdobím i konkrétním autorům.

Oblasti zájmu

Titus se zaměřil na tři témata. Prvním z nich bylo překládání a šíření díla svaté Terezie z Avily. Tita trápilo, že nebylo dosud k dispozici kritické vydání jejího díla v holandštině. Společně s dalšími karmelitánskými nadšenci se pustili do překládání, projekt však nestihli dokončit. Ve vězení v Scheveningen Titus pokračoval v práci na Tereziině duchovním životopise, který potom dokončili a vydali jeho kolegové po skončení války roku 1946.

Druhou oblastí Titova zájmu se stal duchovní život a literatura střední a severní Evropy v období pozdního středověku, velkou roli tu hraje právě Nizozemí: bekyně, rýnsko-vlámský mysticismus a autoři spjatí s okruhem Devotio moderna. Jeho oblíbenými autory byli Jan van Ruysbroeck (k jehož beatifikaci došlo roku 1908 během Titova pobytu v Římě), Geert Groote a bekyně Hadewijch z Antwerp.

A za třetí je třeba zmínit svaté Willibrorda a Bonifáce, kteří v první polovině 8. století přispěli k christianizaci Titova rodného Fríska. V mnoha kázáních a článcích Titus vyzdvihoval jejich apoštolský život a misionářského ducha – i sám Titus toužil odejít ve 20. letech do misí na Javu (tehdejší holandskou kolonii), ale nezískal souhlas představených.

Via Crucis

Z těchto tří zdrojů vyvěrala Titova hluboká úcta k Pánovu utrpení a jeho kříži. Titus dvakrát napsal texty k zastavením křížové cesty. Belgický malíř Albert Servaes (1883–1966), Titův vrstevník, vytvořil roku 1919 křížovou cestu pro kostel v Luithagenu. Syrové kresby tmavým uhlem, které vznikly pod dojmem hrůz 1. světové války, musely být pro svou realističnost na přání Říma záhy odstraněny; Titus však ke každému zastavení připravil zamyšlení a nechal je roku 1921 publikovat v kulturní revui Opgang.

Druhou meditaci křížové cesty složil Titus ve vězení v Scheveningen. Zamýšlel ji pro nově postavenou kapli sv. Bonifáce v Dokkumu (1934), na jejíž realizaci se podílel. V textu chybí 14. zastavení – snad je napsat nestihl, snad je tím zastavením jeho vlastní konec života v Dachau...

Není pochyb, že tato hluboká zbožnost povzbuzovala i utěšovala vězně Tita na jeho osobní křížové cestě, jejímiž zastaveními se stala různá vězení a koncentrační tábory. Titus se cítil úzce spojen s Kristovým utrpením a ve svých vlastních strádáních vnímal blízkost Ukřižovaného Pána. Tak to i vyjádřil v poetické modlitbě „K Ježíši Ukřižovanému“ nebo v promluvě o mystice a utrpení na Velký pátek roku 1942, o níž ho požádali jeho spoluvězni v Amersfoortu.

A handwritten signature in dark ink on a piece of lined paper. The signature reads "Prof. Dr. Titus Brandsma." followed by "O.Carm." and "Nijmegen" on a new line. There is a long horizontal stroke under the first line.